

HOLDİNGLER ve FACTORING ŞİRKETLER

HOLDİNGLER

Holding; bir yada birden fazla Şirketlerin hisselerini belirli miktarda elinde bulundurdukları yönetimi denetleyen Őirkettir.

Bir başka tanımla; bir Őirketin sermayesinin %50'den fazlasına sahip olarak o Őirketin denetimini ve yönetimini ele geçiren diğer Őirkete holding denir.

Holding Şirketlerin zellikleri ve Kuruluş Nedenleri

Bazı holdingler sadece başka Şirketlerin hisselerini iştirak amacıyla kurulurken; ki bu holdinglere” Saf Holding Őirketleri” denir. Bazı holdingler ise hem bazı Şirketlerin sermayelerine iştirak hemde kendisi doğrudan ticari faaliyete bulunmak amacıyla kurulurlar. Bu holdinglerde” Karma Holding Őirketleri” denir.

- Holdingler esas itibariyle iştirak ettikleri şirketler aracılığıyla hem sermayenin tabana yayılmasına katkı sağlamak, hem de daha büyük sermayeleri kontrol etmek amacıyla kurulurlar.
- Holding şirketler yavru şirketlerin karşılıklı yardım ve dayanışmasına imkan sağlarlar.
- Holding şirketler tek şirket içinde büyümenin zorluklarını ortadan kaldırır

- Holding şirketler bünyesinde barındırdıkları küçük şirketlerin yönetim, pazarlama ve rekabet gücünü artırır.
- Holding şirketler riski dağıtmak ve vergi avantajı sağlamak amacıyla kurulurlar.

Holding Şirketlerde Kuruluş İŞlemleri ve Muhasebeleştirilmesi

TTK'da holding Şirketlerle ilgili 6zel d6zenlemeler bulunmadığı ve sadece 466.madde de holdingi Şirket ibaresinin yer alması ve bu maddenin anonim Şirketlerle ilgili olduğu i6in kuruluşlarıda anonim Şirket Şeklinde olmuŐtur.

Limited şirketlerdeki ortak sayısındaki kanuni sınır, kolektif şirketlerdeki ortakların sınırsız sorumlu olmaları, holdinglerin bu tür şirket şeklinde kurulmasına engelleyen en önemli faktörler olarak özetlenebilir.

Holding ortakları gerçek kişilerden olabileceği gibi tüzel kişilerden de olabilir.

Yavru Şirketlere Yapılan Mal ve Hizmet Satışlarının Muhasebeleştirilmesi

Karma holdingler yavru şirketlere hem hizmet hem de ticari olarak ilişkilerini sürdürürlerken, saf holdingler sadece hizmet vermekle yetinirler. Sadece hizmet vermek suretiyle ilişkilerini sürdürebilecek holdinglerin yavru şirketlere sunabilecekleri başlıca hizmetler 33 sayılı Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde açıklanmıştır.

Tebliğe göre bu hizmetlerin başlıcaları şunlardır.

- Araştırma ve geliştirme
- Finansman temini
- Pazarlama ve dağıtım
- Planlama
- Yatırım projelerinin hazırlanması
- Hedeflerin tayini
- Teşkilatlandırma ve kararların uygulanması

Holding Şirket tarafından verilen bu hizmetlerin bağlı Şirketlere gider yazılablmesinde bazı Őartları vardır. Bu Őartlar;

- Hizmetlerin mutlaka verilmiŐ olması
- Kesilen faturada hizmet tűrűnűn ayrıntılı olarak belirtilmesi
- Birden fazla hizmet bedeli tek faturada gűsterilecekse, her bir hizmet bedelinin ayrı ayrı gűsterilmesi

Bağlı Şirket veya İştiraklerden Elde Edilen Kar Paylarının Muhasebeleştirilmesi

Holding Şirketler gerek bağlı ortaklıklardan gerekse iştiraklere olan Őirketlerden kar payı(temettü) elde ederler. Elde edilen bu temettülerin muhasebe kayıtlarına alınması gerekir.

Holding Şirketlerde Kar Dağıtımı ve Muhasebeleştirilmesi

Kar dağıtımında holdinglerle ilgili TTK'nun 466.maddesinde ikinci tertip yedek akçelerle ilgili olan hükümlerin açıklanması ile yetinilecektir.

Madde de holdinglerin genel bir tanımının mı yapıldığı veya ana amacı başka Şirketlere katılmak olan saf holdingin bu madde hükümlerinden muaf mı tutulduğu belli değildir.

Gerek ticaret hukuku gerekse vergi uygulaması yönünden sorunlar devam etmektedir.

İlk sorun, amacı esas itibariyle başka şirketlere katılmaktan ibaret olan holding şirketlerin, sözü edilen maddenin üçüncü bendindeki ikinci yedek akçe ayırımından yararlanamamasından oluşmaktadır.

İsviçre Borçlar Yasasına göre ikinci ayırımın tarihçesine baktığımızda, ikinci ayırımın, işlerin iyi gitmediği yıllarda işsizliğin önüne geçmek amacıyla oluşturulan bir kriz fonu olduğunu görmektedir. Buna göre gelirleri sadece iştiraklerden elde edilen temettülerden ibaret olan holdinglerde ikinci tertip yedek akçe ayrılmayacak ve ayrıca kanuni yedek akçeler zararların kapatılmasında kullanılmayacaktır.

FAKTORİNG ŞİRKETLER

Faktoring; kredili(vadeli) satış yapan firmaların bu satıştan doğan alacaklarını bir faktoring kuruluşuna devrederek, alacağın bedelini faktör kuruluştan alma esasına dayalı bir finansman tekniğidir.

Faktoring işleminin amacı, satıcıya vadeli satıştan doğan alacaklarının yöntemiyle ilgili her türlü yükten kurtarmak olmakla birlikte, aynı zamanda alıcıya(müşteriye) da kredi sağlamaya yönelik bir finans tekniğidir.

Faktoring Sisteminin İşleyişı

Faktoring müşterisine 3 temel hizmet sunmaktadır.

Bunlar;

- Borcun tahsili yönetimi
- Riskin üstlenilmesi
- Finansman sağlanması

Faktoring Şirketlerde Muhasebe İşlemleri

Faktoring şirketlerle ilgili mali tablo formatları Hazine Müsteşarlığınca belirlenmiş ve Tekdüzen Hesap Planını uyma zorunluluğu getirilmiştir. Bilanço formatında 12 nolu Grup Faktoring Alacakları, 32 nolu Grup Faktoring Borçları olarak tanımlanmıştır. Gelir tablosu hesaplarında ise 60 nolu Faktoring Gelirleri Olarak tanımlanmıştır.

Kuruluş İşlemlerinin Özellikleri

- Faktoring şirketlerin kuruluşu için Hazine Müsteşarlığından izin alınmalıdır.
- Ödenmiş sermayenin en az 3.000.000 TL'den az olmaması gerekir.
- Hisse senedlerinin tamamı nama yazılı olmalıdır.
- Sermayenin %10 ve fazlasını sahip gerçek kişilerin; ağır hapis ve 5 yıldan fazla hapis hırsızlık dolandırıcılık dolanlı iflas gibi mahkumiyetlerinin bulunmaması gerekir.

Faktoring Şirketlerin Yapamayacağı İşler

- Teminat mektubu veremezler
- Faktoring faaliyetleri ile doğrudan ilişkisi bulunmayan faaliyetleri yapamazlar
- Mevduat toplayamazlar
- Kambiyo senetlerine dayalı olsa bile bir mal veya hizmet satışından doğmuş olduğu fatura veya benzeri belgelerle teşvik edilemeyen alacakları satın alamazlar